

Lieta C-300/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 7. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Bundesverwaltungsgericht (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 4. maijs

Pieteicēja un kasācijas sūdzības iesniedzēja:

Bund Naturschutz in Bayern e. V.

Atbildētājs un atbildētājs kasācijas tiesvedībā:

Landkreis Rosenheim

Piedaloties:

Landesrechtsanwaltschaft Bayern, federālo interešu pārstāve
Bundesverwaltungsgericht

Pamatlietas priekšmets

Vides organizācijas pieteikuma par valsts noteikumu par aizsargājamo ainavu apvidu atbilstības konstitūcijai pārbaudi pieņemamība un pamatotība

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu, lai noskaidrotu jautājumu, vai Savienības tiesību aktos ir paredzēts, ka pirms dabas aizsardzības jomas noteikumu attiecībā uz aizsargājamo ainavu apvidu pieņemšanas ir jāveic stratēģiskais vides novērtējums vai arī dalībvalstij vismaz ir jālemj par šāda vērtējuma veikšanu

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 2001, L 197, 30. lpp.) 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas uzskaitīti Direktīvas 2011/92/ES (IVN direktīva) I un II pielikumā, tiek noteikti jau tad, kad dabas un ainavas aizsardzības noteikumos ir paredzēti vispārīgi aizliegumi ar iespēju atkāpties no aizlieguma, kā arī atļauju saņemšanas prasības, kam nav īpašas saistības ar IVN direktīvas pielikumos minētajiem projektiem?
- 2) Vai Direktīvas 2001/42/EK 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka plāni un programmas ir sagatavoti lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, zemes lietošanā u.tml. tad, ja to mērķis ir noteikt pamatprincipus, kas ir tieši piemērojami vienai vai vairākām attiecīgajām jomām? Vai arī pietiek ar to, ka dabas un ainavas aizsardzības nolūkā tiek reglamentēti vispārīgi aizliegumi un atļauju saņemšanas prasības, kas atļaujas procedūrā ir jāizvērtē attiecībā uz daudziem projektiem un izmantošanas veidiem un var netieši (“automātiski”) ietekmēt vienu vai vairākas attiecīgās jomas?
- 3) Vai Direktīvas 2001/42/EK 3. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatprincipi projektu turpmākās attīstības saskaņošanai ir noteikti, ja noteikumos, kas pieņemti dabas un ainavas aizsardzībai, ir paredzēti vispārīgi aizliegumi un atļauju saņemšanas prasības daudziem abstrakti noteiktiem projektiem un pasākumiem aizsargājamā teritorijā, bet noteikumu pieņemšanas laikā konkrēti projekti nav nedz paredzēti, nedz plānoti un tādēļ nav konstatējama īpaša saistība ar konkrētiem projektiem?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk tekstā – “SVN direktīva”), it īpaši 10. un 11. apsvēruma, 3. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk tekstā – “IVN direktīva”) (OV 2012, L 26, 1. lpp.), it īpaši I un II pielikums

Atbilstošās valsts tiesību normas

Verwaltungsgerichtsordnung [Administratīvā procesa likums] (turpmāk tekstā – “VwGO”), 47. pants

Gesetz über ergänzende Vorschriften zu Rechtsbehelfen in Umweltangelegenheiten nach der EG-Richtlinie 2003/35/EG [Likums par papildu noteikumiem, kas reglamentē tiesību aizsardzības līdzekļus vides jomā atbilstoši Direktīvai 2003/35/EK] (*Umwelt-Rechtsbehelfsgesetz*, turpmāk tekstā – “*UmwRG*”), 1. un 2. pants

Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung [Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu] (turpmāk tekstā – “*UVPG*”), 2. un 35. pants

Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege [Federālais likums par dabas aizsardzību un ainavas saglabāšanu] (*Bundesnaturschutzgesetz*, turpmāk tekstā – “*BNatSchG*”), 20. un 26. pants

Bayerisches Gesetz über den Schutz der Natur, die Pflege der Landschaft und die Erholung in der freien Natur [Bavārijas likums par dabas aizsardzību, ainavas saglabāšanu un atpūtu brīvā dabā] (*Bayerisches Naturschutzgesetz*, turpmāk tekstā – “*BayNatSchG*”), 12., 18., 51. pants

Verordnung des Landkreises Rosenheim über das Landschaftsschutzgebiet “Inntal Süd” vom 10. April 2013 [Rozenheimas apriņķa 2013. gada 10. aprīļa noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidu “*Inntal Süd*”] (turpmāk tekstā – “*LSG-Verordnung*”), 1., 3., 4., 5., 7. pants

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Jautājumi ir radušies tiesvedībā starp apvienību (pieteicēja), kura ir atzīta saskaņā ar *UmwRG*, un Rozenheimas apriņķi (atbildētājs) par noteikumu attiecībā uz aizsargājamo ainavu apvidu spēkā esamību.
- 2 Atbildētājs pieņēma *LSG-Verordnung*, kas stājās spēkā 2013. gada 27. aprīlī. Noteikumu pieņemšanas procedūrā tas bija piesaistījis pieteicēju, tomēr nebija veicis nedz stratēģisko vides novērtējumu, nedz šāda novērtējuma iepriekšēju izvērtējumu.
- 3 Ar *LSG-Verordnung* par aizsargājamo ir atzīta 4021 hektāru liela teritorija. Aizsargājamo ainavu apvidū ir aizliegtas visas darbības, kas var izmainīt teritorijas raksturu vai ir pretrunā aizsargājamo ainavu apvidus aizsardzības mērķim.
- 4 Pieteicēja vēršas pret *LSG-Verordnung*, iesniedzot pieteikumu par normatīvā akta atbilstības konstitūcijai pārbaudi. Iepriekšējā instancē pieteikums tika noraidīts kā nepieņemams. Iesniedzējtiesa tagad lemj par kasācijas sūdzību.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

Par prejudiciālo jautājumu būtisko raksturu

- 5 Saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieteicējas kasācijas sūdzība ir nepieņemama. Pieteikuma par normatīvā akta atbilstības konstitūcijai pārbaudi kontekstā nav izpildīts *VwGO* paredzētais nosacījums par tiesībām celt prasību, jo pieteicēja nevar atsaukties uz tiesību aizskārumu. Pieteikumu par normatīvā akta vides jomā atbilstības konstitūcijai pārbaudi atbilstoši *UmwRG* nav atļauts iesniegt, jo *LSG-Verordnung* nav lēmums *UmwRG* nozīmē. Tas tādēļ, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem noteikumu pieņemšana nebija saistīta ar prasību veikt stratēģisko vides novērtējumu vai iepriekšēju izvērtējumu.
- 6 Atbildes uz iesniegtajiem jautājumiem varētu nozīmēt, ka pieteicējas pieteikums var tikt apmierināts. Pirmajiem abiem jautājumiem jāpalīdz noskaidrot, vai *LSG-Verordnung* pieņemšanas kontekstā saskaņā ar SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu bija pienākums veikt stratēģisko vides novērtējumu. Ja tas tā būtu, saskaņā ar *UmwRG* pārsūdzība būtu pieļaujama. Ja pirms *LSG-Verordnung* pieņemšanas būtu bijis jāveic stratēģisko vides novērtējumu atbilstoši SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktam, pieteicējas kasācijas sūdzība būtu apmierināma arī pēc būtības. Šādā gadījumā iesniedzējtiesai, paredzams, *LSG-Verordnung* būtu jāatceļ, jo noteikumu pieņemšanā nebūtu ievērots obligāts procedūras etaps.
- 7 Būtiska nozīme ir arī trešajam jautājumam, kas skar SVN direktīvas 3. panta 4. punktu. Ja ar *LSG-Verordnung* bija paredzēts noteikt pamatprincipus turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem SVN direktīvas 3. panta 4. punkta nozīmē, tādā gadījumā atbildētājam saskaņā ar valsts tiesību aktiem bija iepriekš jāizvērtē *LSG-Verordnung* un tādējādi bija jāveic atsevišķs vērtējums SVN direktīvas 3. panta 5. punkta nozīmē. Šādā gadījumā, atbilstīgi piemērojot *UmwRG*, pārsūdzība būtu pieļaujama. Šī pārsūdzība katrā ziņā būtu pamatota tad, ja iepriekšējā vērtējuma rezultātā izrietētu pienākums veikt stratēģisko vides novērtējumu. Šādā gadījumā *LSG-Verordnung* būtu jāatceļ.
- 8 Iesniedzējtiesa norāda, ka šiem jautājumiem ir būtiska nozīme, kas pārsniedz konkrētās lietas robežas. Vācijas Federatīvajā Republikā piemērotajā praksē līdz šim uzskatīts, ka aizsargājamas dabas teritorijas noteikšanai, tostarp, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas noteikšanai saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK, nav jāveic nedz stratēģiskais vides novērtējums, nedz attiecīgs iepriekšējs vērtējums. Tādēļ šādi novērtējumi nav veikti. Ja no Eiropas Savienības Tiesas atbildēm uz attiecīgajiem jautājumiem izriet Savienības tiesībās noteikts pienākums veikt stratēģisko vides novērtējumu vai katrā ziņā valsts tiesību aktos noteikts pienākums veikt iepriekšēju vērtējumu, paredzams, ka ļoti daudzos aizsargājamo teritoriju noteikšanas gadījumos, kas notikuši pēc SVN direktīvas transponēšanas termiņa beigām 2004. gada 21. jūlijā, būtu pieļauts procesuālo noteikumu pārkāpums. Saskaņā ar valsts tiesību normām šāds procesuālo noteikumu pārkāpums principā nozīmē šādas teritorijas noteikšanai vajadzīgo noteikumu

spēkā neesamību. Presumpcija par pienākumu veikt stratēģisko vides novērtējumu vai iepriekšēju vērtējumu līdz ar to varētu būtiski mazināt dabas un ainavas jomā Vācijā sasniegto aizsardzības līmeni (šajā nozīmē it īpaši skat. arī ģenerālvokāta M. Kamposa Sančesa-Bordonas [*M. Campos Sánchez-Bordona*] secinājumus lietā A u.c. [vējturbīnas Ālterā un Nēvelē], C-24/19, EU:C:2020:143).

Par pirmo jautājumu

- 9 Iesniedzējtiesa šaubās, vai noteikumu par aizsargājamo ainavu apvidu pieņemšanas kontekstā no SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet pienākums veikt stratēģisko vides novērtējumu.
- 10 Saskaņā ar SVN direktīvas 3. panta 1. punktu vides novērtējumu saskaņā ar šīs direktīvas 4. līdz 9. pantu veic tās 3. panta 2. līdz 4. punktā minētajiem plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi. Saskaņā ar SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu – ievērojot 3. punktu – vides novērtējumu veic visiem plāniem un programmām, kas sagatavoti lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, zvejniecībā, enerģētikā, rūpniecībā, transportā, atkritumu apsaimniekošanā, ūdens resursu apsaimniekošanā, telekomunikāciju un tūrisma nozarē, pilsētas un lauku plānošanā vai zemes lietošanā un kuros noteikti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas uzskaitīti I un II pielikumā Direktīvai 85/337/EEK – tagad Direktīva 2011/92/ES (skat. IVN direktīvas 14. panta 2. punktu).

Plāna vai programmas esamība SVN direktīvas 2. panta a) apakšpunkta nozīmē

- 11 Pamatojoties uz Tiesas judikatūru (spriedumi, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 94. un 95. punkts, un 2016. gada 27. oktobris, *D'Oultremont* u.c., C-290/15, EU:C:2016:816, 52. punkts; skat. arī spriedumu, 2019. gada 12. jūnijs, *CFE*, C-43/18, EU:C:2019:483, 54. punkts un tajā minētā judikatūra; vēl arī spriedums, 2012. gada 22. marts, *Inter-Environnement Bruxelles* u.c., C-567/10, EU:C:2012:159, 41. punkts), iesniedzējtiesa uzskata, ka *LSG-Verordnung* ir plāns vai programma SVN direktīvas 2. panta a) punkta nozīmē.

Projektu saskaņošanas pamatprincipu noteikšana

- 12 SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka plānā vai projektā ir noteikti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas uzskaitīti IVN direktīvas I un II pielikumā. Saskaņā ar Tiesas judikatūru jēdziens “plāni un programmas” ir piemērojams ikvienam tiesību aktam, ar kuru, nosakot attiecīgajā nozarē piemērojamos noteikumus un procedūras, ir definēts būtisks kritēriju un detalizētu darbību kopums atļaujai īstenot vienu vai vairākus projektus, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi (spriedumi, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 94. un 95. punkts, 2016. gada 27. oktobris, *D'Oultremont* u.c.,

C-290/15, EU:C:2016:816, 52. punkts, 2019. gada 8. maijs, *Verdi Ambiente e Società [VAS] – Aps Onlus u.c.*, C-305/18, EU:C:2019:384, 50. punkts, un 2019. gada 12. jūnijs, *CFE*, C-43/18, EU:C:2019:483, 61. punkts). No spriedumiem, 2018. gada 7. jūnijs, *Inter-Environnement Bruxelles u.c.* (C-671/16, EU:C:2018:403, 55. punkts), kā arī 2018. gada 7. jūnijs, *Thybaut u.c.*, C-160/17, EU:C:2018:401, 55. punkts) izriet, ka jēdziens “būtisks kritēriju un detalizētu darbību kopums” ir jāsaprot kvalitatīvi. Tādā veidā ir jānovērš SVN direktīvā paredzēto saistību iespējamās apiešanas stratēģijas, kuras var izpausties kā pasākumu sadalīšana vairākos pasākumos, tādējādi mazinot šīs direktīvas lietderīgo iedarbību (vēl arī spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Verdi Ambiente e Società [VAS] – Aps Onlus u.c.*, C-305/18, EU:C:2019:384, 51. punkts).

- 13 Lai konstatētu, vai plānā vai projektā ir noteikti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas uzskaitīti IVN direktīvas I un II pielikumā, ir jāizskata šī plāna/programmas saturs un mērķis, ņemot vērā projektu ietekmes uz vidi novērtējuma apjomu, kāds ir paredzēts minētajā direktīvā (Tiesas spriedums, 2010. gada 17. jūnijs, *Terre wallonne un Inter-Environnement Wallonie*, C-105/09 un C-110/09, EU:C:2010:355, 45. punkts).
- 14 Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējai ir radušās šaubas, vai *LSG-Verordnung* ir noteikti pamatprincipi SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē.
- 15 Noteikumos gan attiecībā uz daudziem projektiem un izmantošanu ir paredzēta virkne vispārīgu aizliegumu un prasība saņemt atļauju. Tā, piemēram, saskaņā ar *LSG-Verordnung* 4. pantu aizsargājamo ainavu apvidū ir aizliegtas visas darbības, kas var izmainīt teritorijas raksturu vai ir pretrunā aizsargājamo ainavu apvidus aizsardzības mērķim. *LSG-Verordnung* 5. panta 1. un 2. punktā dažādiem pasākumiem, kas aizliegti saskaņā ar *LSG-Verordnung* 4. pantu, ir paredzēta iespēja saņemt atļauju to īstenošanai. Visbeidzot, *LSG-Verordnung* 6. pantā ir paredzētas atkāpes no noteiktajiem ierobežojumiem un noteikumu 7. pantā ir paredzēta atbrīvojumu iespējamība.
- 16 Tomēr šaubas ir par to, vai tas ir pietiekami, lai prezumētu pamatprincipu noteikšanu direktīvas nozīmē. Kā izriet no SVN direktīvas 3. panta sistēmas, nosacījumu, kas paredzēti pamatprincipu noteikšanai turpmākās attīstības saskaņošanai IVN direktīvas I un II pielikumā uzskaitītajiem projektiem un to klasifikācijai kādā no SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajām jomām, mērķis ir nošķirt tos plānus un programmas, kas ietilpst SVN direktīvas 3. panta 4. punktā. Šāda nošķiršana ir vajadzīga, jo tiesiskajiem regulējumiem ir atšķirīgas juridiskās sekas. To plānu un programmu kontekstā, uz kuriem attiecas SVN direktīvas 3. panta 2. punkts, vienmēr ir jāveic stratēģiskais vides novērtējums. Savukārt tiem plāniem un programmām, uz kuriem attiecas SVN direktīvas 3. panta 4. punkts, stratēģiskais vides novērtējums ir jāveic tikai tad, ja dalībvalstis atbilstoši 3. panta 5. punktam ir noteikušas, ka tiem, iespējams, var būt būtiska ietekme uz vidi; ja tas tā nav, vides novērtējums nav jāveic (skat. arī SVN direktīvas 11. apsvērumu).

- 17 Tādēļ iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatprincipu noteikšanai SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē ir jāliecina, ka tie ir konkrēti paredzēti IVN direktīvas I un II pielikumā uzskaitītajiem projektiem vai attiecīgi tiem ir īpaša saistība ar šiem projektiem. Plānā vai programmā ir jānosaka pamatprincipi tādu projektu turpmākās attīstības saskaņošanai, kas atbilstoši likumdevēja izpratnei sistemātiski rada būtisku ietekmi uz vidi un kuru ietekme uz vidi tādēļ ir jāizvērtē augstākā līmenī par to, kurā tiek lemts par konkrētā projekta atļaušanu, un kam ir prioritārs raksturs (skat. ģenerālvokāta M. Kamposa Sančesa-Bordonas secinājumus lietā A u.c. [vējturbīnas Ālterā un Nēvelē], C-24/19, EU:C:2020:143, 33., 35. un 74. punkts). Tiesa pamatprincipu/noteikumu kopumu projektu saskaņošanai šādā nozīmē ir prezumējusi, piemēram, tad, ja plāns attiecas uz tehniskajiem standartiem, ekspluatācijas kārtību, skaņas līmeņa normām u.tml., un šādā veidā nosaka attiecīgajā nozarē piemērojamos nosacījumus, ar kuriem konkrēti projekti var tikt atļauti (skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, *D'Oultremont* u.c., C-290/15, EU:C:2016:816, 50. punkts). Uz minēto judikatūru savos secinājumos lietā A u.c. (vējturbīnas Ālterā un Nēvelē) (C-24/19, EU:C:2020:143, 93. punkts) atsaucas ģenerālvokāts M. Kampos Sančess-Bordona un uzsver, ka attiecīgajā lietā strīdīgajā Flandrijas tiesiskajā regulējumā esot paredzēti sīki noteikumi saistībā ar tādiem jutīgiem jautājumiem kā trokšņu līmenis, ēnojums, drošība un vējturbīnu raksturs. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, iesniedzējtiesa uzskata, ka nevar būt pietiekami, ja plāns vai programma, piemēram, savas plašās piemērošanas jomas dēļ, (nejauši) attiecas arī uz “Direktīvas 2011/92/ES I vai II pielikumā uzskaitītajiem projektiem”, nekonzcentrējoties tieši uz tiem vai mērķtiecīgi nevirzot to atļaušanas procesu.
- 18 Ja ir vajadzīga saistība ar konkrētu projektu, tādā gadījumā *LSG-Verordnung* nav paredzēti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai IVN direktīvas I vai II pielikumā uzskaitītajiem projektiem. Tas izriet jau no *LSG-Verordnung* paredzētā aizsardzības mērķa. Arī pārējā ziņā noteikumos nav ietverti īpaši tiesiskie regulējumi, lai atļautu projektus IVN direktīvas I un II pielikuma nozīmē. Šādi aizsargājamo ainavu apvidus noteikumi nevirza projektu atļaušanas procesu, bet gan to primārais mērķis ir nepieļaut projektu īstenošanu vai katrā ziņā nodrošināt tādu projektu noteikumu izstrādi, kas atbilst dabas aizsardzības prasībām.

Par otro jautājumu

- 19 Otrais jautājums attiecas uz vēl vienu nosacījumu, kas ietverts SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un paredz, ka plāniem un programmām jābūt sagatavotiem lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, zvejniecībā, enerģētikā, rūpniecībā, transportā, atkritumu apsaimniekošanā, ūdens resursu apsaimniekošanā, telekomunikāciju un tūrisma nozarē, pilsētas un lauku plānošanā vai zemes lietošanā. Iesniedzējtiesai ir šaubas, ka tas tā ir izskatāmajā lietā, jo *LSG-Verordnung* tika sagatavoti dabas aizsardzības un ainavas saglabāšanas jomā un tādējādi tie nav sagatavoti kādā no iepriekš minētajām jomām.

- 20 Vadoties no SVN direktīvas 10. apsvēruma, tās 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā veiktā darbības jomu klasifikācija ir saistīta ar pieņemumu, ka šajās jomās parasti būtiski tiek ietekmēta vide un tādēļ plāniem principā ir jāveic stratēģiskais vides novērtējums. Tas nozīmē, ka ir jābūt iespējai attiecīgo plānu vai programmu viennozīmīgi klasificēt attiecīgajā jomā. SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā tas tiek atspoguļots tādējādi, ka plānam vai programmai ir jābūt sagatavotam šajā jomā, līdz ar to tam jābūt mērķtiecīgi izstrādātam konkrēti šai jomai. SVN direktīvas 5. pants apstiprina šo rezultātu. Atbilstoši tam vides pārskatā, tostarp, ir jāidentificē, jāapraksta un jāizvērtē attiecīgā plāna vai programmas īstenošanas iespējamā būtiskā ietekme uz vidi, kā arī ir jāņem vērā iespējamās saprātīgās alternatīvas (1. punkts) un jāsniedz informācija par plāna vai programmas vietu lēmumu pieņemšanas procesā (2. punkts). Šīs prasības ir pielāgotas plāniem un programmām jomās, kas minētas SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā, tomēr tās neatbilst normatīviem noteikumiem, kuru mērķis ir dabas aizsardzība un ainavas saglabāšana. Ņemot vērā iepriekš minēto, tā ir konsekventa pieeja, ka dabas aizsardzības un ainavas saglabāšanas jomas nav minētas SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā.
- 21 Tiesas judikatūrā nosacījums par pamatprincipu “sagatavošanu” konkrētā jomā līdz šim ir aplūkots vien nedaudz (piemēram, spriedums, 2019. gada 12. jūnijs, *CFE*, C-43/18, EU:C:2019:483, 61. un 62. punkts; skat. arī spriedumu, 2018. gada 7. jūnijs, *Inter-Environnement Bruxelles u.c.*, C-671/16, EU:C:2018:403, 43. un 44. punkts, attiecībā uz pilsētas un lauku plānošanas jomu un zemes lietošanas jomu). Iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā visu iepriekš minēto, ir jāsaņem Tiesas skaidrojums, vai pamatprincipu “sagatavošana” ir pakārtota nosacījumam, ka tie ir mērķtiecīgi jāparedz vienai no jomām, kas minētas SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā, vai arī ir pietiekami, ka plāniem un programmām ir faktiskā ietekme uz minētajām jomām (konkrēti – lauksaimniecību, mežsaimniecību, zemes lietošanu), lai gan tie ir sagatavoti citai jomai, kas nav ietverta SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā (konkrēti – dabas aizsardzībai un ainavas saglabāšanai). Šī jautājuma precizēšanai ir īpaša nozīme, jo pamatprincipu “sagatavošana” konkrētai jomai nošķir plānus un programmas SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē no plāniem un programmām saskaņā ar SVN direktīvas 3. panta 4. punktu.

Par trešo jautājumu

- 22 Trešais jautājums skar SVN direktīvas 3. panta 4. punkta interpretāciju. Šis jautājums rodas tikai tādā gadījumā, ja Eiropas Savienības Tiesa uzskata, ka ir vajadzīga konkrēta saistība ar kādu no IVN direktīvas I un II pielikumā minētajiem projektiem (pirmais jautājums), vai arī apstiprina, ka pamatprincipi ir mērķtiecīgi jāsaprot kādā no SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajām jomām (otrais jautājums). Tas tādēļ, ka šādā gadījumā būtu jāuzskata, ka *LSG-Verordnung* nebija jāveic stratēģiskais vides novērtējums atbilstoši SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktam.

- 23 Saskaņā ar SVN direktīvas 3. panta 4. punktu dalībvalstis, ņemot vērā tās 3. panta 5. punktu, nosaka, vai citi, SVN direktīvas 3. panta 2. punktā neminēti plāni un programmas, kuros noteikti pamatprincipi to projektu turpmākās attīstības saskaņošanai, var būtiski ietekmēt vidi. Atbilstoši Tiesas judikatūrai SVN direktīvas 3. panta 4. punktā ietvertais “pamatprincipu noteikšanas” nosacījums ir jāinterpretē tāpat kā tas, kas izmantots SVN direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā (skat. spriedumu, 2019. gada 12. jūnijs, *CFE*, C-43/18, EU:C:2019:483, 60. punkts). Tādējādi arī SVN direktīvas 3. panta 4. punkta kontekstā ir jāatbild uz jautājumiem, kas radās, uzdodot pirmo jautājumu. Tādēļ atbilstoši iepriekš minētajiem apsvērumiem arī šajā situācijā ir jāizvirza prasība par plānu un programmu konkrētu saistību ar “projektiem”, kam tiek noteikti pamatprincipi. Tas tādēļ, ka, nepastāvot šādai saistībai – izņemot plānus vai programmas, kuros ir ietvertas prasības projektiem, kas nav jāsaskaņo (spriedums, 2019. gada 12. jūnijs, *CFE*, C-43/18, EU:C:2019:483, 65. punkts) – galu galā nebūtu neviena plāna vai programmas, kas neietilptu SVN direktīvas piemērošanas jomā. Tas būtu pretrunā SVN direktīvas 11. apsvērumam.
- 24 Tādēļ ar trešo jautājumu ir jāprecizē, cik konkrētai ir jābūt plānu un programmu saistībai ar “projektiem”, kam tiek noteikti pamatprincipi.

DARBA VĒRŠ